

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.-ΤΕΥΧΟΣ Α΄. ΚΑΙ Β΄.

Ἰδὲ ἔστι περὶ ἑνὸς ἀνθεοτέρου Ἑλλήνων
βουλεύσαντο ἢ περὶ παιδείας καὶ κώτερό καὶ
τῶν κώτερό εἰκείων. (Ἠλῶτ. Θεάγγος.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

10 — ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ — 10

1882

Τὸν ῥήτορα καταβαίνοντα τοῦ βήματος, οὐ μόνον ἐχειροκρότησαν πάντες ἀλλὰ καὶ συνέχαιρον ἐπὶ τῷ σπουδαιοτάτῳ καὶ ἐμβριθεστάτῳ λόγῳ, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ πρόγραμμα τῆς ἀκαδημαϊκῆς αὐτοῦ ἐνεργείας.

Ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος συγχαίρων τῷ νέῳ Πρυτάνει ἐπὶ τῇ παρρησίᾳ, μεθ' ἧς ὑπέδειξε τὰς διαφόρους ἐλλείψεις τοῦ ἀνωτάτου τῶν Μουσῶν ἐνδικαιτήματος, ἐκφράζει αὐτῷ καὶ τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ καταδείξει τῆς σπουδαιοτέρας αἰτίας, ἧς ἕνεκα χολαίνει ἡ μέση ἐκπαίδευσις, ἡ ἀποτελοῦσα τὸν ἕτερον τῶν τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου σκοπῶν. Ὁ κύριος Κυριακὸς εἶναι ὁ πρῶτος τῶν Πρυτάνεων ὅστις κατενόησε καὶ ἐκήρυξεν ἀπὸ ἐπισήμου βήματος ὅτι ἄνευ ἰδρύσεως ἰδίας παιδαγωγικῆς ἑδρας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, περιλαμβανούσης ἅπαντα τὰ παιδαγωγικὰ μαθήματα, εἶναι ἀδύνατον νὰ μορφωθῶσι κατάλληλοι καθηγηταὶ πρὸς διδασκαλίαν οἰουδήποτε τῆς μέσης παιδείσεως μαθήματος. Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἰδρύσεως ἰδίου παιδαγωγικοῦ φροντιστηρίου ὑπέδειξεν ἄλλοτε εἰς τὸ τῆς Παιδείας ὑπουργεῖον καὶ ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος· ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη δυστυχῶς. Ἦδη δὲ μετὰ χάρας καὶ εὐγνωμοσύνης βλέπει τὸν νέον Πρύτανιν ἐπαναλαμβάνοντα τὸ αὐτὸ καὶ εὐχεται ἵνα πρὸς ταῖς λοιπαῖς ἐλλείψεις τοῦ Πανεπιστημίου πληρωθῇ καὶ αὕτη χάριν τῆς ἐπιστάμης καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς μέσης παιδείσεως.

Μετὰ τῆς στεντορείας φωνῆς τοῦ νοήμονος καὶ ἀκαμάτου νέου πρυτάνεως κ. Κυριακοῦ ἀνυψοῖ καὶ ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος τὴν ἀσθενῆ αὐτοῦ φωνήν, ἐπικαλούμενος τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀρωγὴν τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ πάντων τῶν φιλομούσων πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἑλληνικοῦ σώματος.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Συμφώνως τοῖς διὰ τοῦ ἀναθεωρηθέντος Καταστατικοῦ τοῦ συλλόγου ὀρισθεῖσιν, ἤρξαντο τὸ πρῶτον ἐφέτος τὰ ἐν τῷ συλλόγῳ δημόσια ἐβδομαδιαῖα ἀναγνώσματα τῇ 9ῃ Ἰανουαρίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν ὁμηγύρει πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, ἐν ᾧ παρῆσαν ἐκ τῶν

πρώτων ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Κωνστ. Λομβάρδος, ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Ἀναστ. Δημητριάδης, πολλὰ Ἐπίτιμα τοῦ Συλλόγου Μέλη, Διευθύνται ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, Πρόεδροι Συλλόγων καὶ ἄλλοι φιλόμουσοι, πρῶτον μὲν ὁ Πρόεδρος κ. Ν. Α. Χαλκιάπουλος διὰ ζωνῆς καὶ συντόμου ὀμιλίας διεξεληθὼν τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτήτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἱστορίαν τῶν ἀναγνωσμάτων ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν αὐτῶν, ἐξ ὧν προοιωνίσαστο πολλὴν τὴν ὠφέλειαν καὶ ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Συλλόγου, εἶτα δὲ ὁ Πανοσιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωκρ. Κολιάτσος πρῶτος ἐγκαινίσας τὰ ἀναγνώσματα ἀνέγνω πραγματείαν σπουδαιότατην «Περὶ τῆς τοῦ λαοῦ παιδείσεως»

Τῆ δὲ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Ἄρ. Σπαθάκης ἀνέγνω περισπούδαστον πραγματείαν «Περὶ τῆς ἐν Γερμανίᾳ τελευταίας τῶν διδασκάλων συνελεύσεως» δι' ἧς κατέληξεν εἰς τὴν εὐχὴν, ἵνα ποτὲ διὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κατορθωθῆ νὰ συνέλθωσιν ἐν Ἀθήναις οἱ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλευθέρας καὶ δούλης Ἑλλάδος Ἕλληνες διδασκαλοὶ εἰς κοινὸν συνέδριον, μιμούμενοι τὸ παράδειγμα τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος συνελθόντων ἑλλήνων ἱατρῶν.

Τῆ 22α τοῦ Ἰανουαρίου ὁ ἑταῖρος καὶ ἰσρεὺς ἐνταῦθα κ. Ἰω. Μαρτίνοσ ἀνέγνω πραγματείαν «Περὶ τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ τίς ἀληθῆς σοφός.»

Τέλος δὲ, τῆ 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀποφασίσαντος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἵνα ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου καθιερωθῆ νὰ τελεῖται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐπέτειος ἑορτὴ ἐπὶ τῆ μνήμῃ τῶν τριῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, ἀνετέθη δὲ τῷ ἑταίρῳ τοῦ Συλλόγου κ. Ἰγν. Μοσχάκῃ ν' ἀπαγγείλῃ τὸν πανηγυρικὸν, ἐν ᾧ κατέδειξεν ὅτι παιδεία καὶ θρησκεία συνδέονται μετ' ἀλλήλων ἀναποσπᾶστως, διότι καὶ ἡ ἀληθῆς παιδεία ἐπιδιώκει τὸν σκοπὸν, ὃν καὶ ἡ θρησκεία ἐπιδιώκει, ἥτοι τὴν ἠθικοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου.

Οὕτω συνετελέσθη πλήρης ὁ διὰ τοῦ εἰδικοῦ προγράμματος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ὀρισθεὶς κύκλος τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ λήξαντος μηνὸς Ἰανουαρίου.

Καταχωρίζομεν δ' ὧδε τὸ πρόγραμμα τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἔτους τούτου πρὸς γνῶσιν τῶν ἀπανταχοῦ ἑταίρων.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ.

Τὰ δημόσια ἀναγνώσματα τοῦ ἔτους τούτου (I' τοῦ Συλλόγου)
ὀρίζονται ὡς ἑξῆς :

- Ἐναρξίς αὐτῶν τῇ 9 Ἰαν. ἑ. ἔ. ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρα 8ῃ τῆς ἑσπέρας.
- 9 Ἰανουαρίου ὁ κ. Σ ΚΟΛΙΑΤΣΟΣ (Ἄρχιμανδρ.) Περὶ τῆς τοῦ λαοῦ παιδείσεως.
- 15 » ὁ κ. ΑΡ. ΣΙΑΘΑΚΗΣ Περὶ τῆς ἐν Γερμανίᾳ τελευταίας τῶν διδασκάλων συνελεύσεως.
- 22 » ὁ κ. Ι. ΜΑΡΤΙΝΟΣ (Πρεσβύτερος) Περὶ τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας.
- 30 » ὁ κ. ΓΓΝ. ΜΟΣΧΑΚΗΣ Δόγον ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Συλλόγου.
- 1 Φεβρουαρίου ὁ κ. Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ Περὶ τῆς μουσικῆς τῶν δημοτικῶν φσμάτων μετὰ χοροῦ παιδῶν.
- 5 » ὁ κ. ΧΑΡ. ΠΟΥΛΙΟΣ Περὶ τοῦ σχολείου ἐν σχέσει πρὸς τὴν πολιτείαν, τὴν ἐκκλησίαν, τὴν κοινότητα καὶ περὶ διδασκάλου.
- 12 » ὁ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς παιδαγωγικῆς διδασκαλίας.
- 5 Μαρτίου ὁ κ. Δ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Ἐγκέφαλος καὶ ψυχὴ, ἤτοι φυσιολογικαὶ ἔρευναι καὶ θεωρίαι περὶ τῆς φύσεως καὶ οὐσίας τῶν ψυχικῶν δυνάμεων.
- 15 » ὁ κ. ΧΡ. ΜΑΝΤΖΑΚΟΣ Περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς φιλοσοφίας.
- 19 » ὁ κ. ΣΠ. Π. ΔΑΜΠΡΟΣ Ἡ ἐκπαίδευσις παρὰ Βυζαντινοίς.
- 26 » ὁ κ. Ι. ΜΕΣΟΛΩΡΑΣ Περὶ Ἐκκλησίας
- 2 Ἀπριλίου ὁ κ. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ Περὶ σεισμῶν.
- 9 » ὁ κ. ΓΡ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ Οἰκώδικες τῶν ἠθικῶν τοῦ Πλουτάρχου.
- 22 » ὁ κ. ΔΗΜ. ΚΟΝΔΥΛΗΣ Περὶ τῆς λέξεως «δικός».
- 30 » ὁ κ. Ι. ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ Τίνα τὰ αἰτια, δι' ἃ χωλαίνουσι τὰ πῆς μέσης παιδείας.
- 7 Μαΐου ὁ κ. Ν. Α. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Περὶ Λοκρῶν.
- 14 » ὁ κ. Α. Ι. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ἐκ τοῦ δράματος Ὀδυσσεὺς Ἄνδρουτσοῦ.
- 21 » ὁ κ. Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Περὶ τῆς Προθαγορείου ἐταιρίας ἢ συστήματος.
- 28 » ὁ κ. Ι. Γ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Τὰ κατὰ τοὺς γάμους νεοελληνικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα παρ' Ἀλαγωνίους.

Ἐπάρχουσι καὶ ἄλλα ἀναγνώσματα, ἅτινα θέλουσι κανονισθῆ δι' εἰδικῶν προκηρύξεων καθ' ὀρισθησομένης ἡμέρας

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1883.

Ὁ Πρόεδρος

Ν. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Γ. Ι. ΔΕΡΒΟΣ.

Ἐν δὲ ταῖς εἰδικαῖς συνελεύσεσιν ἐπερατώθησαν αἱ ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Α'. Ζητήματος, ἥτοι τῆς *θρησκευτικῆς τῶν νέων μορφώσεως* συζητήσεις, ἐξακολουθήσασαι τακτικῶς ἀπὸ τῆς 14 Νοεμβρίου καὶ λήξασαι τῆς 26 Ἰανουαρίου. Ἐν δὲ ταῖς κατόπιν γενησομέναις εἰδ. συνελεύσεσιν θέλουσιν ἀσχοληθῆ οἱ ἑταῖροι ἐπὶ τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ Α'. Ζητήματος ἥτοι τῆς *ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς μορφώσεως τῶν νέων*.

Σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἔπεμψε καὶ ὁ ἐν Χίῳ ἑταῖρος Γ. Ρεβελῆς διατριβήν, ἥτις ἀναγνωσθήσεται ἐν προσεχεῖ συνελεύσει τῶν ἑταίρων καὶ δημοσιευθήσεται διὰ τοῦ «Πλάτωνος» ἐν τῆς πρακτικοῖς.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐν ταῖς τεταγμέναις συνεδριάσεσιν συνεληθὸν ἠσχολήθη εἰς τὰ τῆς ἐν γένει διοικήσεως τοῦ Συλλόγου, καὶ εἰς τὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Πλάτωνος», κατέστησε δὲ εἰς τινὰς πόλεις Ἀνταποκριτὰς τοῦ Συλλόγου, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς συνελεύσεως τῶν ἑταίρων, πρὸς εἰσπραξίν τῶν πολλῶν καθυστερουμένων ἀπὸ παρελθόντων ἐτῶν συνδρομῶν τοῦ τε Συλλόγου καὶ τοῦ Πλάτωνος· διὰ δὲ προσηκούσης ἐνεργείας παρὰ τῷ φιλομούσῳ Ὑπουργῷ τῆς Παιδείας κ. Κωνσταντίνῳ Δομβάρδῳ ἐπέτυχεν, ἵνα ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐγκύκλιος πρὸς πάντας τοὺς διδάσκοντας παντὸς βαθμοῦ, δι' ἧς παροτρύνονται οὗτοι νὰ ἐγγραφῶσιν ἑταῖροι τοῦ Συλλόγου, ὡς τὰ μάλιστα ὠφελίμου τῆ τε παιδείας καὶ τῆς λειτουργοῖς αὐτῆς. Ἔχει δ' ἡ ἐγκύκλιος οὕτω:

Ἄριθ. Πρωτ. 11082.

Περίληψις.

Διεκπ.

Περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς γυμνασιάρχας, διευθυντὰς Διδασκαλειῶν, καθηγητὰς, σχολάρχας, ἐλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους.

Συνέστη, ὡς γνωστὸν ὑμῖν, ἀπὸ δεκαετίας ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὸς διδασκαλικὸς Σύλλογος, σκοπῶν τὴν βελτίωσιν τῆς μέσης καὶ κατωτέρας παιδείσεως καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν ταύτης λειτουργῶν· ἀπὸ τετραετίας δ' ἐκδίδει μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα, τὸν «Πλάτωνα», οὗ τινος ἡ ὕλη εἶναι ὠφελίμος παντὶ μὲν φιλομαθεῖ μάλιστα δὲ ὑμῖν τοῖς ἐπαγγελιομένοις τὸ ὑψηλὸν τοῦ διδασκάλου ἔργον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ πραγμάτων τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ὠφελειῶν, ἃς ἀξιεπαίνως προτίθεται ὁ εἰρημένος Σύλλογος καὶ τὰς ὁποίας πολλάκις πολλαχῶς ἐπεδείξατο ἐξήρτηται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τῆς ὑμετέρας συνδρομῆς, συνιστῶμεν ὑμῖν ἵνα παράσχητε αὐτῷ τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἡμῶν συνδρομὴν, ἥτις ἀναμφιλέκτως θέλει συντελέσει εἰς μείζονα ἐπιτυχίαν τοῦ ἐθνωφελοῦς αὐτοῦ σκοποῦ, καθ' ὅσον δὲν θὰ δυνηθῇ ὁ Σύλλογος νὰ περάνῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν του, ἂν μὴ τύχῃ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ διδασκάλων, καθήκον ἐχόντων καὶ εἰς τὸν Σύλλογον τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν νὰ παράσχωσι καὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς νέων συνδρομητῶν τὴν ἐκδοσὶν τοῦ περιοδικοῦ ὑλικῶς νὰ βοηθήσωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Δεκεμβρίου 1882.

Ὁ Ὑπουργός
Κ. ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Σ. Μ. Παρίσης.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Καὶ ἄλλος τῶν Μουσῶν θεράπων ὑπὲρ τῆς διαπλάσεως καὶ διανοητικῆς μορφώσεως τῶν νέων μοχθήσας, ὁ ἐν Ἀργοστολίῳ τῆς Κεφαλληνίας Καθηγητῆς καὶ ἐταῖρος τοῦ ἡμετέρου συλλόγου ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΙΟΔΜΑΣ ἀπέλιπεν ἐσχάτως τὸ ζῆν, νέος τὴν ἡλικίαν, πάσχων ὑπὸ νοσήματος ἀνιάτου. Οὐ μόνον δὲ Καθηγητῆς δοκιμώτατος, ὡς οἱ τὰ κατ' αὐτὸν καλῶς γινώσκοντες ἀνομολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκδότης κρᾶτιστος συγγραφέων ἀπεδείχθη, ὡς ἔστι γινῶναι ἐκ τῶν ὑπὸ τούτου ἐκδεδομένων ὀλίγων ἔργων ἦτοι τοῦ βίου Ἁγίδος καὶ Κλεομένους τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ ὑπὲρ τοῦ Μανιλίου νόμου λόγου τοῦ Κικέρωνος καὶ τοῦ ὑπὲρ Ἀρχίου τοῦ ποιητοῦ· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν περὶ ἀγωγῆς τῶν νέων ἐν τῷ ἡμετέρῳ «Πλάτωνι» καταχωρισθεισῶν διατριβῶν του. Εἶχε δ' ἐτοίμους πρὸς ἐκδοσὶν, ὡς ἐγνώσθη, πολλὰς ἐπιστολάς τοῦ Κικέρωνος μετὰ εἰσαγωγῆς ἱστορικῆς τὸν Α' καὶ Β' φιλιππικὸν τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως καὶ τινὰς τοῦ Πλουτάρβιους, ἀλλ' ὁ θάνατος προλαβὼν ἐστέρησε τὴν Ἑλληνικὴν νεότητα τοσούτῳ φιλοπόνου καὶ χρηστοῦ διδασκάλου.